Радянські свята як відлуння історії

Навчально-виховний комплекс “ Дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа 1-3 ступенів № 15”

Радянські свята є своєрідним спадком тоталітарного режиму. Для свого дослідження ми обрали два свята – 1 травня та 7 листопада. За своєю природою і формату відзначення вони дещо подібні: мали двоїстий характер (державний і комуністичний).

Свято 1 травня за своїм походженням не є більшовицьким. Це – День міжнародної солідарності трудящих у боротьбі за свої права; саме в такій якості воно відзначається у світі. В СРСР же це був фактично день демонстрації трудящими своєї лояльності до влади; у Москві з висоти трибуни ленінського мавзолею політбюро милостиво поглядало на колони робітників та службовців і дозволяло юним піонерам піднести собі квіти...

СЛАВА КПСС!

ЛЕНИН
ЛЕНИН
ЛЕНИН
ОРДЕНОНОСНА ЛЬВІВЩИНА

День 7 листопада у більшості людей, що встигли пожити в Радянському союзі, асоціюється зі всенародним святкуванням річниці Великої жовтневої соціалістичної революції. Починаючи з жовтневого перевороту 1917 року 7 листопада було «червоним днем календаря» до розпаду СРСР, 1991 року.

У більшості пострадянських країн на початку 1990-х були ліквідовані святкові дні 7 і 8 листопада, а згадки про Жовтневу революцію почали зникати з публічного простору. Найшвидше позбулися наслідків ідеологічного впливу прибалтійські країни, які відразу провели систематичну декомунізацію.

Як святкували 1 травня та 7 листопада:

Переосмислення «Великого жовтня» в Росії:

Дещо складніше переосмислення «Великого жовтня» відбувалося **в Росії,** яка відразу ж після зникнення СРСР з карти світу оголосила себе його правонаступницею. Навіть на офіційному рівні Москва не змогла рішуче відмовитися від цього свята: у 1996 році за рішенням президента РФ, тоді ще Бориса Єльцина, 7 листопада було перейменоване на “День примирення та згоди”.

Наприкінці 2004 року, вже за президента Путіна, 7 листопада в Росії перестало бути вихідним днем, проте на зміну йому підшукали в ще давнішій історії подію, яка припадає приблизно на ці листопадові дні. Так з’явилося штучне, на переконання істориків, свято – День народної єдності 4 листопада, приурочене до звільнення Москви від польського війська 1612 року.

Ним 7 листопада залишилося в державному календарі РФ як пам’ятна дата – День Жовтневої революції 1917 року, а також як День військової слави (на честь параду 1941 року).

Велика Жовтнева революція певний час ще входила до переліку державних свят, хоч і не відзначалася на державному рівні, й українці мали два вихідні дні – 7 і 8 листопада – аж до 2001 року.

Представлення проекту перед шкільною громадою:

Анкета для респондента:

1. Чи подобалися вам радянські свята (1 травня, 7 листопада)
   Та_____
   Ні_____
   Незнаю_____

2. Чи відвідували ви першотравневу , листопадову демонстрацію
   Так_____
   Ні_____
   Не пам ятаю_____
3. З якими атрибутами ви ходили на демонстрації?
   Червоні прапори_____
   Кольорові кульки_____
   Квіти_____
   Не пам ятаю_____
4. Чи зобов язували вас ходити на демонстрації ?
   Так_____
   Ні_____
   Не пам ятаю_____
5. Яке з цих свят ви відзначаєте сьогодні?
   1 травня_____
   7 листопада_____

	Лютий 2022	стать	вік
Різдво Христове			
7 листопада (день жовтневої революції)			
Пасха (Великдень)			
Новий рік			
Міжнародний жіночий день			
День Незалежності України			
День захисника України			
День Перемоги			
Трійця			
День Конституції України			
День праці (1 травня)			
Жодне з цих свят не є улюбленим			
Важко сказати			

Інфографіка:

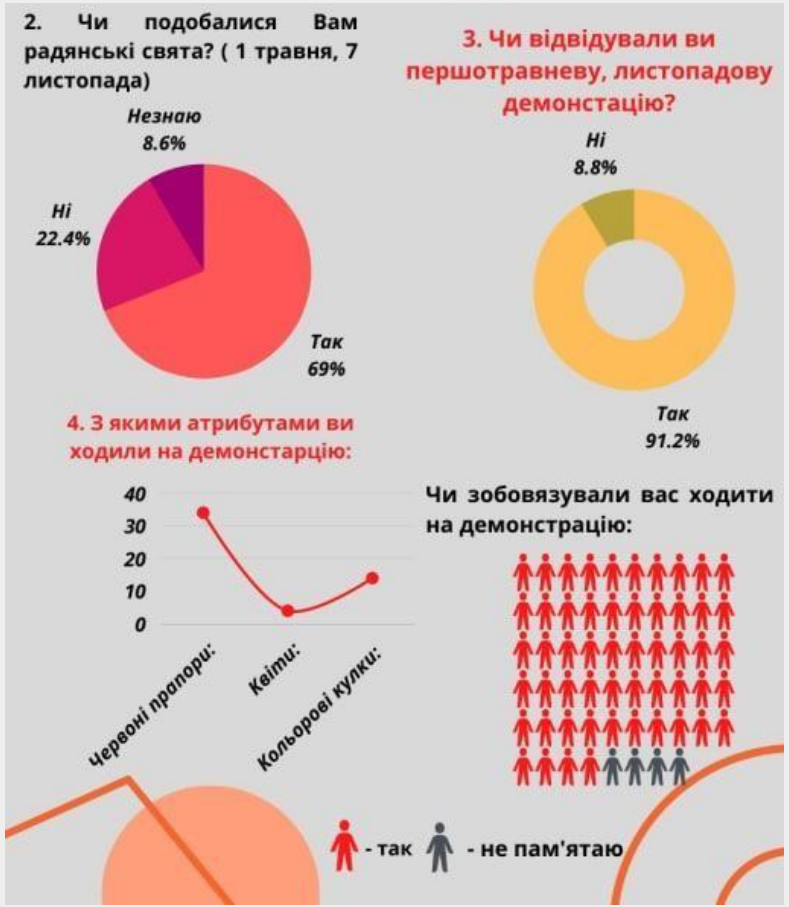

Спогади:

Студентка історичного факультету ЗДУ, Омельченко Тамара: «Навчалася на ідеологічному факультеті, бути присутньою на демонстрації мала обов язково. Можна було вилетіти з університету за ігнорування комуністичних свят. Під час демонстрації формувалися колони від навчального корпусу університету і до пам ятника Леніну на плотині Дніпрогесу. Обов язково розроділяли між факультетами прапори, портрети політичних діячів, кульки, прапорці, квіти. Церемонія була тривалою, але цікавими були приколи, жарти між студентами. Адже молодість.. Сьогодні ці свята не відзначаю, першотравень сприймається як подовжений вихідний»

Студент фізико – математичного факультету ЗДПІ **Нестропа Володимир**: «У демонстраціях обов язково брав участь, так як був старостою групи, організовував студентів. Хлопці як правило несли прапори, дівчата кульки та квіти. Завжди спішили швидше завершити ходу і іногородні студенти від їзжали додому. Було весело».

Радянські фото із свят:

Спогади:

Хоменко Людмила (працівниця Смілянської восьмирічної школи): з задоволенням ходили на демонстрацію з колективом, брали дітей, святково одягалися, з кульками, прапорцями. Сприймали як можливість зустрітися з рідними та друзями).

Олексенко Валентина (спогади від руки)

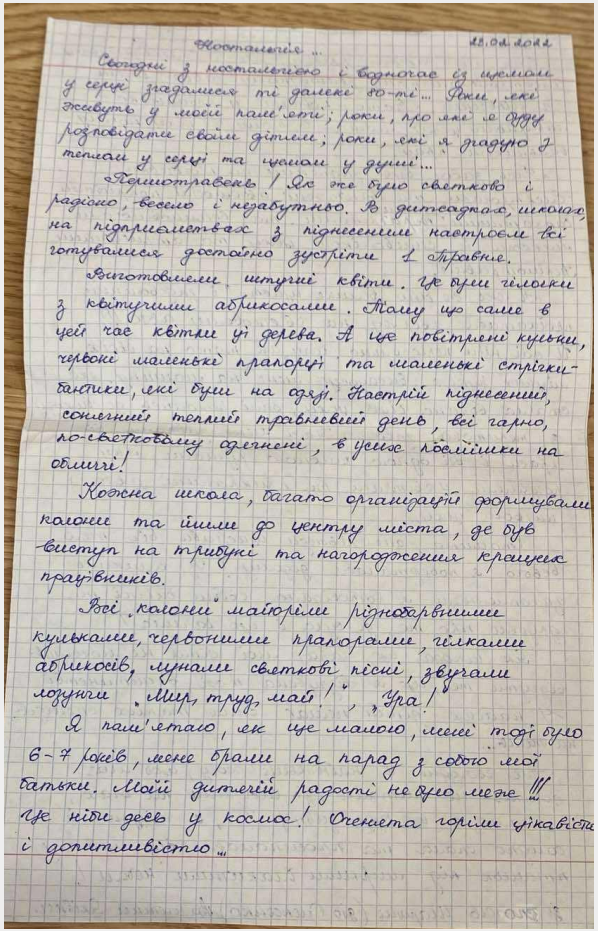

Ностальгія...

Сьогодні з ностальгією і водночас із щемом у серці згадалися ті далекі 80-ті... Роки, які живуть у моїй пам'яті; роки, про які я буду розповідати своїм дітям; роки, які я згадую з теплом у серці та часом у думці...

Першотравень! Як же було святково і радісно, весело і незабутньо. В дитсадочку, школах, на підприємствах з піднесенним настроєм всі готувалися достойно зустріти 1 Травня.

Виготовляли штучні квіти. Це були гілочки з квітучими абрикосами. Саму цю саме в цей час квітли ці дерева. А ще повітряні кульки, червоні маленькі прапорці та маленькі стрічки-бантики, які були на одязі. Настрій піднесений, сонячний теплий травневий день, всі гарно, по-святковому одягнені, в усіх хвилюшки на обличчі!

Кожна школа, багато організацій формувала колони та йшли до центру міста, де був виступ на трибуні та нагородження кращих працівників.

Всі колони майоріли різнобарвними кульками, червоними прапорами, гілками абрикосів, лунали святкові пісні, звучали лозунги „Мир, труд, май!", „Ура!"

Я пам'ятаю, як це мамою, мені тоді було 6-7 років, мене брали на парад з собою мої батьки. Моїй дитячій радості не було меже!!! Це ніби десь у космос! Очі горіли цікавістю і допитливістю.

Тоді мої батьки працювали в Смілянському електромеханічному ремонтному заводі імені Т. Шевченка. Тато – коваком у ковальсько-ливарному цеху, мама – в тому ж цеху нормувальником праці.

Весь завод був задіяний до підготовки. Електрокари та вантажні автомобілі покривали червоними бархатними тканинами, та встановлювали макети із символікою цеху та атрибутами Першотравня.

А яке ж було „велике щастя" і задоволення прокатитися зверху на святковому авто!!! Ці дні, ніби перед очима, батько, як тато на своїх міцних руках висадить мене на машину, яка стала збірна біля цеху, далі рушаємо до виходу з території заводу. Там мене забрали від краси і всі одною колоною рушали, яку розділяли уквітчані та прикрашені авто з нашого цеху...

Стомлена, але завжди щаслива від того всього я поверталася додому! З великим захопленням я розповідала своїм бабусі та дідусю про те, де була і що бачила!

Як шкода, що зараз мої діти не можуть відчути те, що я відчувала тоді, в дитинстві. У наших дітей немає саме таких спогадів, на жаль...

Але сьогодні я найбільше хочу, щоб моя донька не питала, зі сльозами на очах, „мамо, а що буде завтра?", а міцно й солодко спала та проганялася від цього пташок під мирним блакитним небом!„

зі спогадів Шарипи (дів. Олексенко) Валентини Яківни.

Багато елементів радянського ідеологічного спадку дотепер збереглися в Білорусі, зокрема, і святкування Жовтневої революції. Також на офіційному рівні збереглося свято Жовтневої революції у самопроголошеній Придністровській Молдавській республіці, а протягом 2001-2016 років воно святкувалося в Киргизстані.

Дякую за увагу